

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni Saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-son buyrug'iga
4-Ilova

**SENSONEVRAL GARANGLIK NOZOLOGIYA BO'YICHA TIBBIY YORDAM KO'RSATISH BO'YICHA MILLIY
KLINIK STANDART**

TOSHKENT 2025

«TASDIQLAYMAN»
Respublika ixtisoslashtirilgan
Otorinolaringologiya va bosh-
bo'yin kasalliklari ilmiy-
amaliy tibbiyot markazi
direktori U. S. Xasanov

2025 yil

SENSONEVRAL GARANGLIK NOZOLOGIYA BO'YICHA TIBBIY YORDAM KO'RSATISH BO'YICHA MILLIY
KLINIK STANDART

TOSHKENT 2025

Eslatma: Asoratlanmagan holatlarda sensonevral garanglik ambulatoriya sharoitida kuzatiladi va davolanadi.								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	1. Shikoyati va anamnez (kasallik va hayot anamnezini yig'ish)	+	+	+	+	+	1 marta	
	2. Ob'ektiv ko'rik	+	+	+	+	+	1 marta	
	3. Fizikal va klinik tekshiruv	+	+	+	+	+	1 marta	
Eslatma: bemorda boshqa qo'shimcha yoki xamrox kasallik aniqlangan xolda Milliy klinik protokollarda keltirilgan qo'llanmalarga muvofiq mos tor soxa bo'yicha mutaxassislar tekshiruvdan o'tishi; - kasallik asoratlangan xolda aniqlanganda, xamda operativ davo ko'rsatmasi aniqlangan xollarda shoshilinch jarroxlik maslaxati uyushtiriladi, bemor xolatiga ko'ra statsionarga statsionar va/yoki operativ davo uchun yo'llanadi.								
Asosiy laborator tekshiruvlar	Asosiy: Qonning umumiy (klinik) taxlili	+	+	+	+	+	1-2	
	Siydikning umumiy (klinik) tahlili	+	+	+	+	+	1-2	
		+	+	+	+	+	1	
Eslatma: Bemorni maslaxat qilish mobaynida hamrox kasallik aniqlangan xolda tibbiy muassasa darajasida mavjud laborator tekshiruvlar o'tkaziladi.								
Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	Qonning biokimyoviy taxlili (agar kerak bo'lsa)	+	+	+	+	+	1	
	Koagulogramma (agar kerak bo'lsa)	+	+	+	+	+	1	
	Qonning qand miqdorini aniqlash (agar kerak bo'lsa)	+	+	+	+	+	1	
Примечание:								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	Otoskopiya yoki Otomikroskopiya	+	+	+	+	+	2	

Eslatma: Bemorni maslaxat qilish mobaynida hamrox kasallik aniqlangan xolda tibbiy muassasa darajasida mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlar o'tkaziladi								
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	Audiometriya		+	+	+	+	Kerak bo'lsa	
	Impedansometriya				+	+	Kerak bo'lsa	
	Burun yondosh bushliklari rentgenografiyasi		+	+	+	+	Kerak bo'lsa	
	KSVP,OAE					+	Kerak bo'lsa	

Eslatma(ko'rsatmaga muvofiq) Bemorni maslaxat qilishda yondosh kasalliklari aniqlansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o'tkaziladi, aks xolda yuqori instansiyaga yuboriladi.

Statsionar davolashga kursatmalar :

- Ambulator davolanish uchun sharoit yo'qligi
- Birgalikda patologiyaning mavjudligi (qandli diabet, arterial gipertenziya va boshqalar).
- To'satdan yoki o'tkir eshitish halokati

Shoshilinch kasalxonaga yotqizish bo'yicha ko'rsatmalar:

1. To'satdan yoki o'tkir eshitish qobiliyatini yo'qotish;
2. Asoratlarni rivojlanish xavfi.

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Shoshilinch va tez tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
Dozasi kamayib boruvchi garmon terapiya Deksametazon Prednizolon	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan preparatga qarab			+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda
Qonning mikrosirkulyatsiyasi va reologik xususiyatlarini yaxshilaydigan dorilar	Ko'rsatmalarga muvofiq			+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual	Ko'rsatmalarga muvofiq individual

Reosorbilakt Pentoksifillin	tanlangan preparatga qarab						ravishda	ravishda
Nootrop dorilar Pirasetam Korteksin Vinposetin	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan preparatga qarab			+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda

Eslatma: Yuqoridagi dori-darmonlardan bir xil nomdagi guruhlardan biri buyuriladi. Agar kerak bo'lsa, (antibiotiklar haqida) birlashtirish mumkin. Agar kerak bo'lsa, dori-darmonlarni boshqa analoglar bilan almashtirish mumkin.

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Shoshilinch va tez tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
Antigipoksant va antioksidantlar Etilmetilgidroksipiridin suksinat	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan preparatga qarab			+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda
B guruh vitaminlari Vitami B complex	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan preparatga qarab			+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda
Giperbarik kislorodli terapiya kurslari, fizioterapevtik muolajalar	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan preparatga qarab			+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda

(JARROHLIK AMALIYOTI / OPERATSIYA)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP Rejali tibbiy	Davolash	OShP/OP Rejali tibbiy	Davolash tadbirlari	OShP/OP Rejali tibbiy
Davolash tadbirlari (operativ davo)					

	yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha	tadbirlari (operativ davo)	yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha	(operativ davo)	yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha
1. Nog'ora pardani shuntlash		+	+	+	+
2. Koxlear implantatsiya					+
...					
Izoh: Jarrohlik aralashuvining turi va hajmi patologiya turiga va hajmiga qarab individual ravishda tanlanadi. Agar asoratlar mavjud bo'lsa, asoratga qarab agar kerak bo'lsa, tegishli mutaxassislar jalb qilinadi.					

DAVOLOVCHI OVQATLANISH / PARHEZ

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
1. Stol №15.	+	+	+	+	+
Izoh:					

DISPANSERIZATSIYA

NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	Surdolog	+	+	1-2 marta 1yilda	6 oydan
	Nevrolog	+	+	1-2 marta 1yilda	6 oydan
Eslatma: Asosiy nazorat qiluvchi shifokorlar oila shifokori, audiolog va otorinolaringolog hisoblanadi					
Laborator tekshiruvlar	Qondagi qand miqdori	+	+	1-2 marta 1yilda	6 oydan

	koagulogramma	+	+	1-2 marta 1yilda	6 oydan
Izoh:					
Instrumental tekshirish	Tonal bo'sag'asi audiometriya			1-2 marta 1yilda	6 oydan
Eslatma: o'tkir sensonevral eshitish qobiliyatini yo'qotganda, eshitish qobiliyatini tiklashda bemor 6 oygacha kuzatiladi, surunkali eshitish qobiliyatini yo'qotganda, kuzatish va davriy davolanish talab etiladi.					

Birlamchi Ikkilamchi va Uchlamchi profilaktika/skrining

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirning minimal soni	Reabilitatsiya davri
Takliflar:					
Birlamchi profilaktika	-	+	+	Har doim	Har doim
Ikkilamchi profilaktika	Respirator virusli infeksiyalarni o'z vaqtida davolash bo'yicha sog'lomlashtirish ishlarini olib borish; baland tovushlarning eshitish nerviga zararli ta'siri, sensonevral eshitish qobiliyatini yo'qotgan odamlar uchun shovqin va tebranish sharoitida ishlashning oldini olish va sog'lom odamlarda bunday ishlarni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish; ototoksik dorilarni qo'llashda va davolashda ular bilan parallel ravishda neyroprotektorlarni (B vitaminlari) qo'llashda ehtiyotkorlik haqida.	+	+	Kerak bo'lsa	Kerak bo'lsa
Uchlamchi profilaktika	Eshitishni protezlarni o'rnatish	-	+	Har doim	Har doim
	Jarrohlik davolashga tayyorgarlik Koxlear implantatsiya	+	+	Kerak bo'lsa	Kerak bo'lsa
Izoh:					